

Σημείωμα

Πολιτική σύγκρουση πόλεων - υπαίθρου

Του Ανδρέα Ανδριανόπουλου

Η πολιτική σύγκρουση πόλεων-υπαίθρου υποδηλώνει μια νέα πραγματικότητα σε περίπου παγκόσμια κλίμακα. Πέραν των πολιτικών δεδομένων που εκφράζονται, τίθενται και σοβαρά ζητήματα επιλογών στρατηγικής και λήψεων αποφάσεων που οδηγούν σε σοβαρές μεταβολές όλων όσα μέχρι σήμερα γνωρίζαμε. Ειδικότερα: Τα πλοκάμια του λαϊκισμού κερδίζουν έδαφος και σε εύπορες περιοχές των δυτικοευρωπαϊκών και βορειοαμερικανικών επαρχιών. Αντίθετα, τα μεγάλα αστικά κέντρα διατηρούν την εξωστρέφεια και την ευρύτερη θεώρηση των εξελίξεων. Ο κοσμοπολιτισμός των πόλεων έρχεται σε βαθιά αντίθεση με τον νατιβισμό (έντονο τοπικισμό και ξενοφοβία) και την έμφυτη συντηρητική καχυποψία της υπαίθρου (βλ. σχετ. «Chicago, the rise and revolt of the city state», Financial Times, 13 Νοεμβρίου 2016). Στις πόλεις κυριαρχούν οι λογής μειονότητες, οι πολίτες με πανεπιστημιακή μόρφωση, οι ιδιαιτερότητες των νεολαιίστικων κινημάτων όπως και τα κυκλώματα ενός σκοτεινού υποκόσμου. Απέναντι στέκονται οι κατ' ευφημισμόν «γνήσιοι» γηγενείς πολίτες, με τις παραδοσιακές αξίες και πιστεύω. Το χάσμα είναι σοβαρό και συνεχώς βαθαίνει.

Είναι χαρακτηριστικό πως η κ. Χίλαρι Κλίντον, χαμένη των εκλογών, συνέτριψε τον Ντόναλντ Τραμπ σε όλες σχεδόν τις αμερικανικές μεγάλες πόλεις (στο Σικάγο μόνο π.χ. κέρδισε τα 2.016 από τα 2.069 εκλογικά τμήματα, παίρνοντας συνολικά το 83,9% του συνόλου των ψήφων). Κι αυτό ενώ η συνολική διαφορά υπέρ του κ. Τραμπ στις τρεις κρίσιμες πολιτείες που την ξεπέρασε (Μίσιγκαν, Ουισκόνσιν και Πενσιλβάνια) δεν ήταν πάνω από 80.000 ψηφοδέλτια! Η Νέα Υόρκη στήριξε συντριπτικά την κ. Κλίντον, όπως εξάλλου το Λονδίνο ψήφισε υπέρ του remain στο βρετανικό δημοψήφισμα. Το Παρίσι στράφηκε εναντίον της κ. Λεπέν, ενώ οι γαλλικές επαρχίες ανέβασαν σημαντικά τα ποσοστά της. Παρόμοια χαρακτηριστικά σημειώθηκαν στις γερμανικές (AfD) και αυστριακές (Freedom Party) εκλογές. Η υπαίθρος διαφοροποιείται σημαντικά από τα μεγάλα αστικά κέντρα σε ζητήματα πολιτιστικών θεωρήσεων, εξωστρέφειας, κοσμοπολιτισμού και ανοχής του διαφορετικού και καινούργιου. Είναι χαρακτηριστικό πως οι κοσμοπολίτες των κέντρων έχουν περισσότερα κοινά με τους «συντρόφους» τους αστικών κέντρων άλλων χωρών, παρά με τους περιθωριακούς –κατ' αυτούς– συμπατριώτες τους! Τι ακριβώς συμβαίνει και πώς ερμηνεύεται; Ο καθηγητής Richard Florida στο βιβλίο του *The New Urban Crisis* (2017) εκτιμά πως οι σύγχρονες πόλεις έχουν μετατραπεί σε πάμπλουτες νεωτερικές μητροπόλεις που διώχνουν στα προάστια και σε υποβαθμισμένες απόμακρες γειτονιές όσους οικονομικά δεν αντέχουν, που όμως δουλεύουν για να στηρίζουν τις υποδομές τους. Όλοι αυτοί δεν μπορούν να ακολουθήσουν τον ρυθμό της κοσμοπολίτικης ζωής και γεμίζουν αντιπάθεια, μίσος και λαχτάρα εκδίκησης.

Το χάσμα ανάμεσα στα μεγάλα αστικά κέντρα με τις κοσμοπολίτικες ελίτ, και το αγανακτισμένο εκλογικό σώμα της υπόλοιπης χώρας, είναι τεράστιο. Αξίζει όμως να σημειωθεί πως οι 472 αμερικανικές επαρχίες που στήριξαν την κ. Κλίντον στις τελευταίες εκλογές του 2016, ήταν υπεύθυνες για τα 2/3 της συνολικής οικονομικής παραγωγής της χώρας! Η αντίληψη μιας πόλης-κράτους επανέρχεται

με τον τρόπο αυτό στο προσκήνιο, καλλιεργώντας εντάσεις μέσα στον ίδιο τον κορμό των δυτικών δημοκρατιών. Το γεφύρωμα των αντιθέσεων είναι σίγουρα ζήτημα πολιτικών επιλογών, που έχουν να κάνουν κυρίως με την παιδεία και το επίπεδο-υποδομές των σχολείων. Αλλά σαν εγχείρημα, δεν είναι εύκολο...